

СПІВПРАЦЯ ВЧИТЕЛЯ ТА УЧНІВ У СИСТЕМІ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА

*Урок – це дзеркало загальної і педагогічної культури
вчителя, мірило його інтелектуального багатства,
показник його світогляду, ерудиції.*

В. Сухомлинський

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ВАЖЛИВА І НЕЗАМІННА

По-перше, сприяє створенню атмосфери, в якій найкраще розкривається потенціал кожного учня, формується його ініціативність і креативність

По-друге, партнерство задовольняє потребу в значимості і приналежності та зменшує рівень стресу, що, зрештою, допомагає інтелекту працювати ефективніше

По-третє, такий формат стосунків найкраще готує молодих людей до професійної діяльності і ролі активного громадянина у відкритому світі

Співпраця вчителя та учня

- **Співпраця вчителя та учня** – це навчання, яке відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх у навчальному процесі. Це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де і учень, і вчитель є рівноправними суб'єктами навчального процесу, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють здійснювати.
- **Мета співпраці** вчителя та учня – створювання комфортних умов навчання, при яких учень і вчитель відчують свою успішність, свою інтелектуальну досконалість, що робить продуктивним сам освітній процес.

ПРИНЦИПИ СПІВПРАЦІ ВЧИТЕЛЯ ТА УЧНЯ

Принцип
активності

Принцип
експерименту

Принцип рівності
поглядів

Принцип
відкритого
зворотного
зв'язку

Принцип довіри
в спілкуванні

Концепція НУШ

Формула нової української школи складається з дев'яти компонентів:

1. Новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві.
2. Умотивований учитель, який має свободу творчості, розвивається професійно.
3. Наскрізний процес виховання, який формує цінності.
4. Децентралізація та ефективне управління, що надасть школі реальну автономію.
5. Орієнтація на потреби учнів в освітньому процесі, дитиноцентризм.
6. Нова структура школи, яка дає змогу добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя.
7. Сучасне освітнє середовище, яке забезпечить необхідні умови, засоби, технології для навчання учнів, освітян, батьків не лише в приміщенні навчального закладу.
8. Справедливий розподіл публічних коштів, який забезпечує рівний доступ усіх дітей до якісної освіти.
9. Педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками.

Основні положення партнерської технології:

- Учитель і його учень (учні) - ділові партнери у досягненні мети.
- Основа співробітництва - контракт з точно визначеними обов'язками, термінами, результатами, санкціями і фінансуванням.
- Мета учня - опанувати важливий для нього предмет вивчення.
- Мета педагога - допомогти йому в реалізації мети.
- Відповідальність: 50% відповідальності учня, 50% - педагога.
- Стимули: для учня - його наміри, для педагога - винагорода.
- Організація процесу: максимальна самостійність учня, втручання педагога лише тоді, коли учень потребує допомоги.
- Постійне формування узагальнених алгоритмів вирішення завдань.
- Упровадження дієвих стимулів самомотивації.
- Максимальна опора на індивідуальні особливості.
- Використання найновіших засобів, що можуть сприяти прискоренню процесу.
- Забезпечення нешкідливості процесу та збереження здоров'я учня.
- Забезпечення індивідуального розпорядку дня.

Створення комфортних умов.

Педагогіка партнерства ґрунтується на таких ідеях:

- навчання без примусу;
- ідея важкої мети;
- ідея опори;
- вільний вибір;
- ідея випередження;
- ідея великих блоків;
- ідея відповідної форми;
- інтелектуальне поле класу;
- самоаналіз.

Педагогіка партнерства

не скасовує вимогливість вчителя, бо, як засвідчує практика, саме вимогливий і справедливий педагог має найбільшу довіру і повагу.

Але потребує:

1) переосмислення ролі вчителя:

- оновлення професійного мислення і відповідних цілеспрямованих дій;
- постійний аналіз власної педагогічної діяльності;
- орієнтир на самоосвіту;
- відстеження результатів своєї педагогічної діяльності через систему
 - моніторингу та самомоніторингу;

2) умотивованого педагога з:

- академічною свободою;
- матеріальним стимулом;
- фаховою підготовкою

Фішбоун

Фішбоун - це візуалізована графічна схема у вигляді риб'ячого скелета, кожний сегмент якого має дидактичні функції.

Голова — тема або проблемне питання, що підлягають аналізу.

Верхні кістки — причини, що призвели до проблеми.

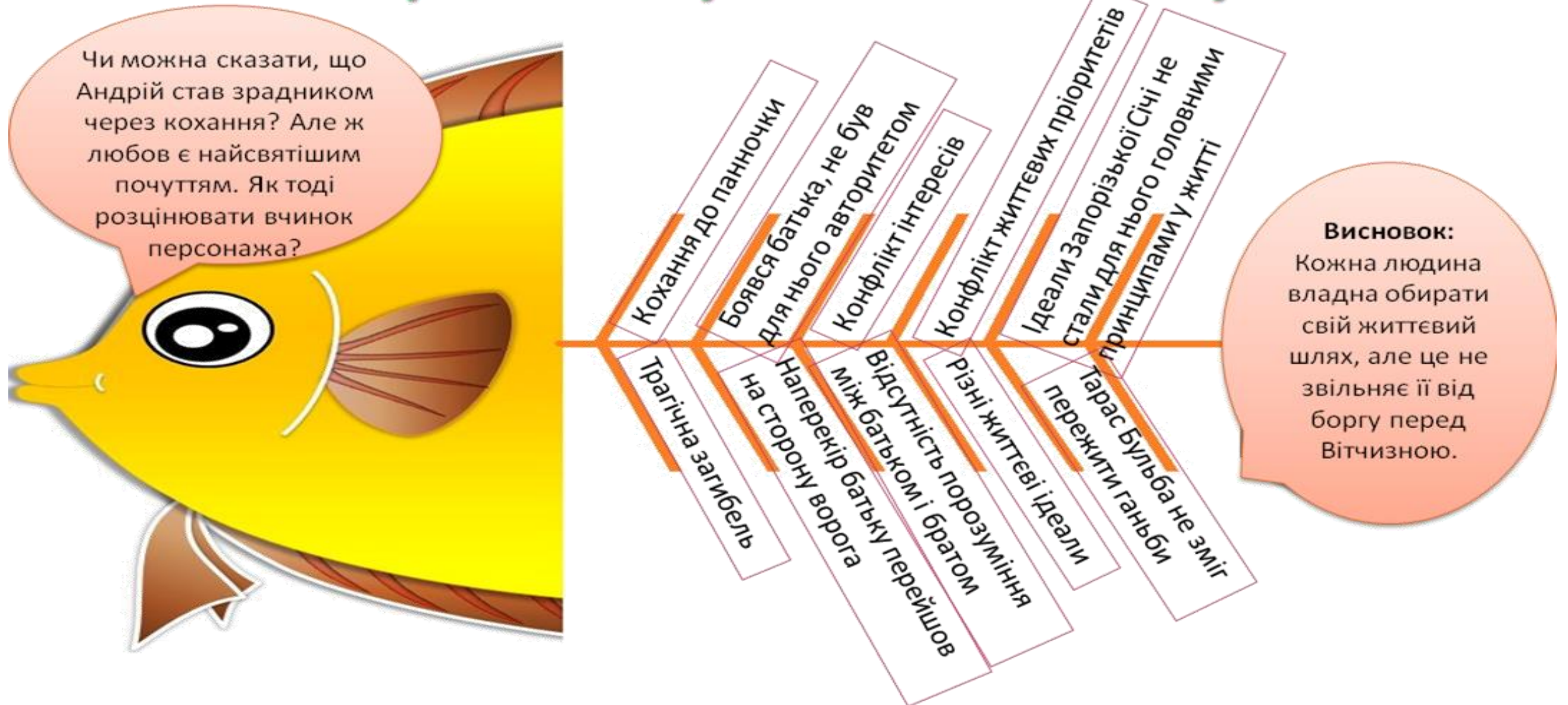
Нижні кістки — наслідки.

Хвіст — висновок.

Фішбоун

Зразок використання прийому "Фішбоун" за повістю М. Гоголя "Тарас Бульба"

Конфлікт почуття та обов'язку...

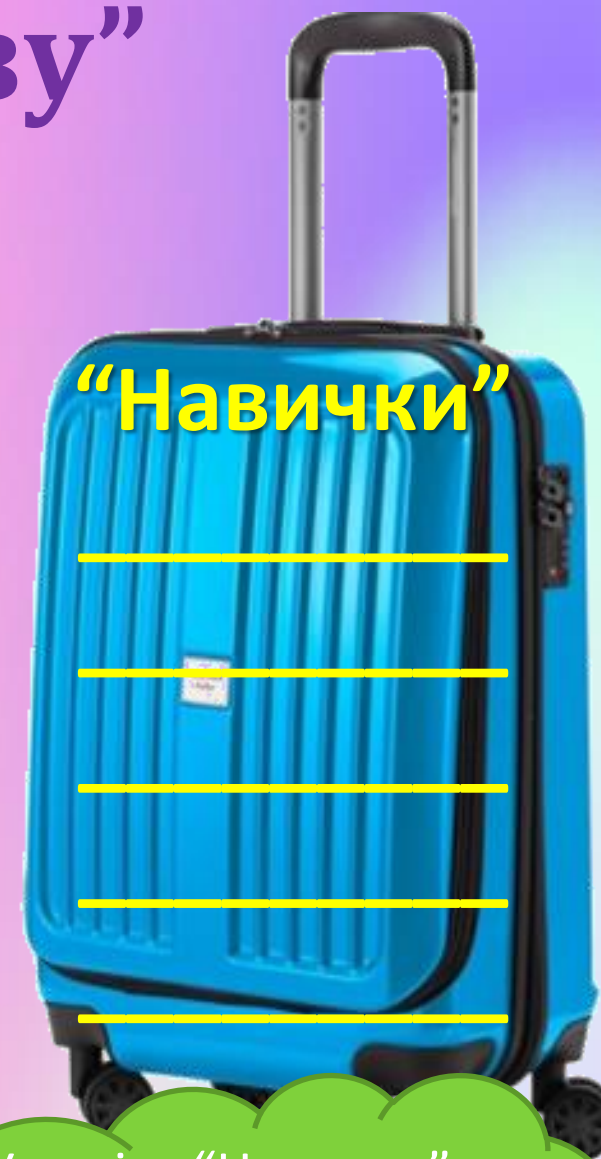

Прийом “Збираємо валізу” або “Три валізи”

Прийом рефлексії
призначений для
підбиття підсумків
уроку і є
універсальним

У валізу “Уміння” учні
“складають” ті уміння,
які вони отримали,
працюючи на уроці.

У валізу “Знання”
учні “складають”
ті знання, які вони
набули та
опанували
протягом уроку.

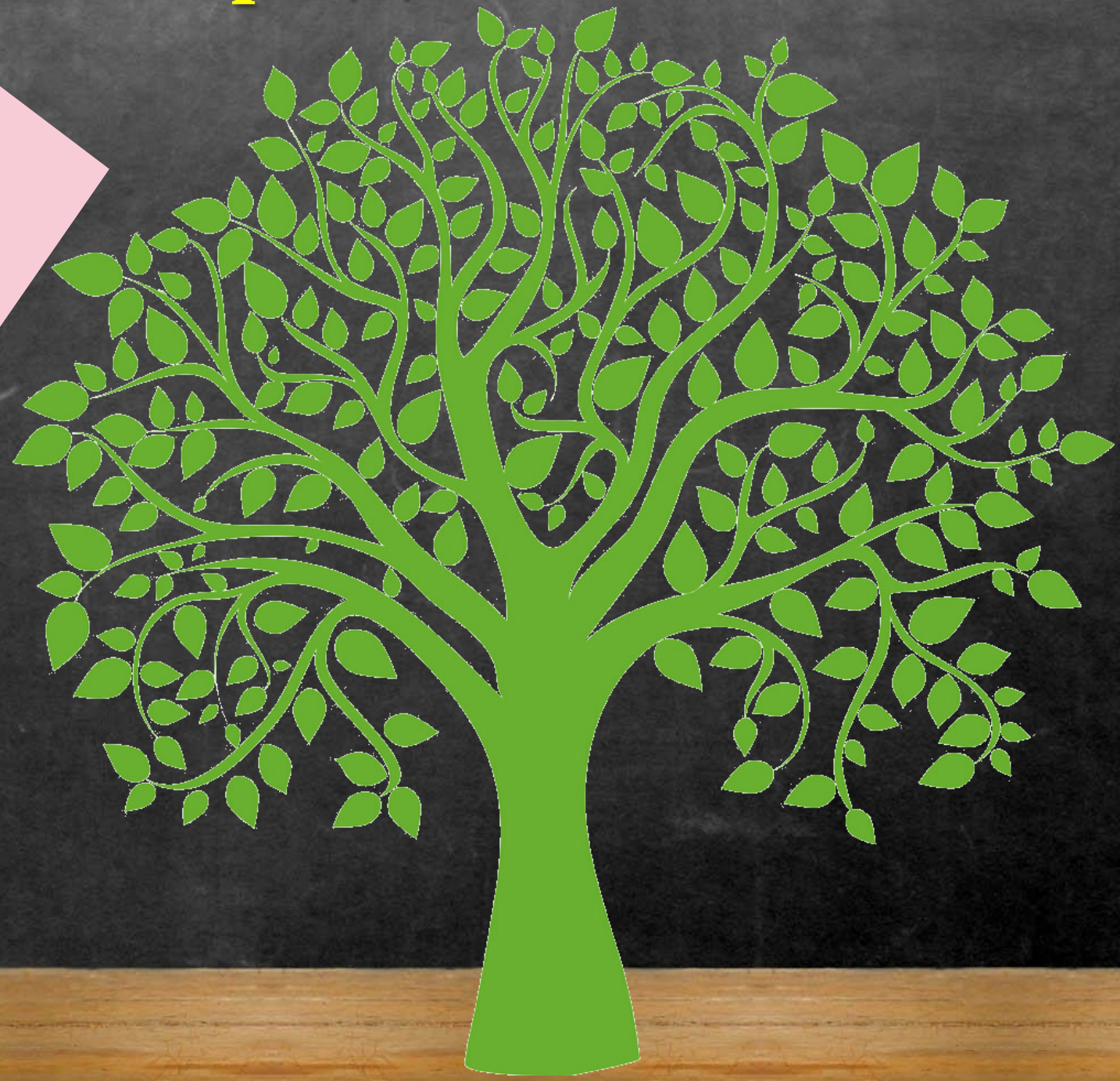
У валізу “Навички”
учні “складають”
ті навички, яких
вони набули
протягом уроку

Зразок використання прийому “Збираємо валізу” або “Три валізи” на уроках літератури

Рефлексія “Збираємо валізу”

Прийом “Дерево передбачень”

Прийом “Діаманта” (Даймонд, діамантова діаграма)

Діамант – це
віршована форма із
семи рядків, **перший**
й останній з яких –
поняття з
протилежним
значенням.

Схема складання діаманта:

- ◆ 1 рядок – тема (іменник)
- ◆ 2 рядок – означення (2 прикметники)
- ◆ 3 рядок – дія (3 дієслова)
- ◆ 4 рядок – асоціації (4 іменники)
- ◆ 5 рядок – дія (3 дієслова)
- ◆ 6 рядок – означення (2 прикметники)
- ◆ 7 рядок – тема (іменник)

Зразок використання прийому “Діаманта” за повістю О. Гавроша “Неймовірні пригоди Івана Сили”

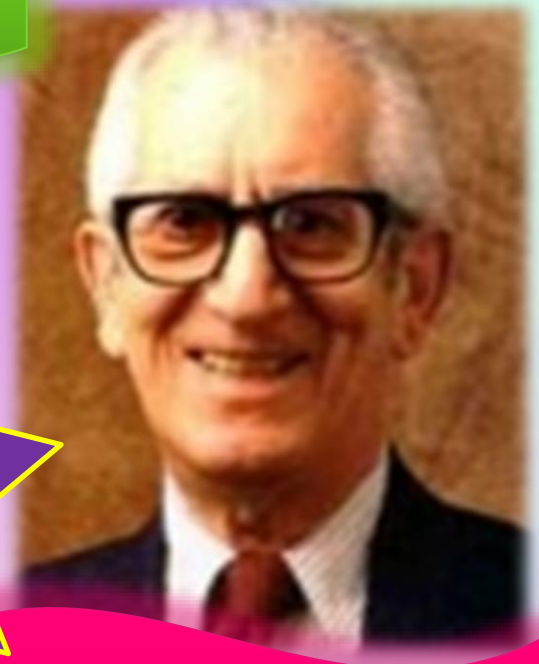
Діамант

Прийом «Кубик Блума»

«Кубик Блума» — це такий прийом навчання, який полегшує розглядання різних сторін теми і водночас допомагає охарактеризувати поняття різнобічно й повністю, використовуючи для цього глибини знання.

Прийом розвитку критичного мислення учнів «кубик Блума» універсальний.

Цікаво
знати

Питання на гранях кубика можна варіювати за своїм бажанням. Важливо тільки, щоб вони торкались різних аспектів заданої теми.

Цей прийом було запропоновано американським психологом і педагогом Бенджаміном Блумом, автором теорії таксономії, яка передбачає поділ цілей навчання на блоки: «знаю» — «творю» — «умію». Цей прийом допомагає залучити до роботи всіх без винятку учнів.

Прийом "Кубик Блума"

1. Назви _____
2. Чому _____
3. Придумай _____

4. Поясни _____
5. Поділись _____
6. Запропонуй _____

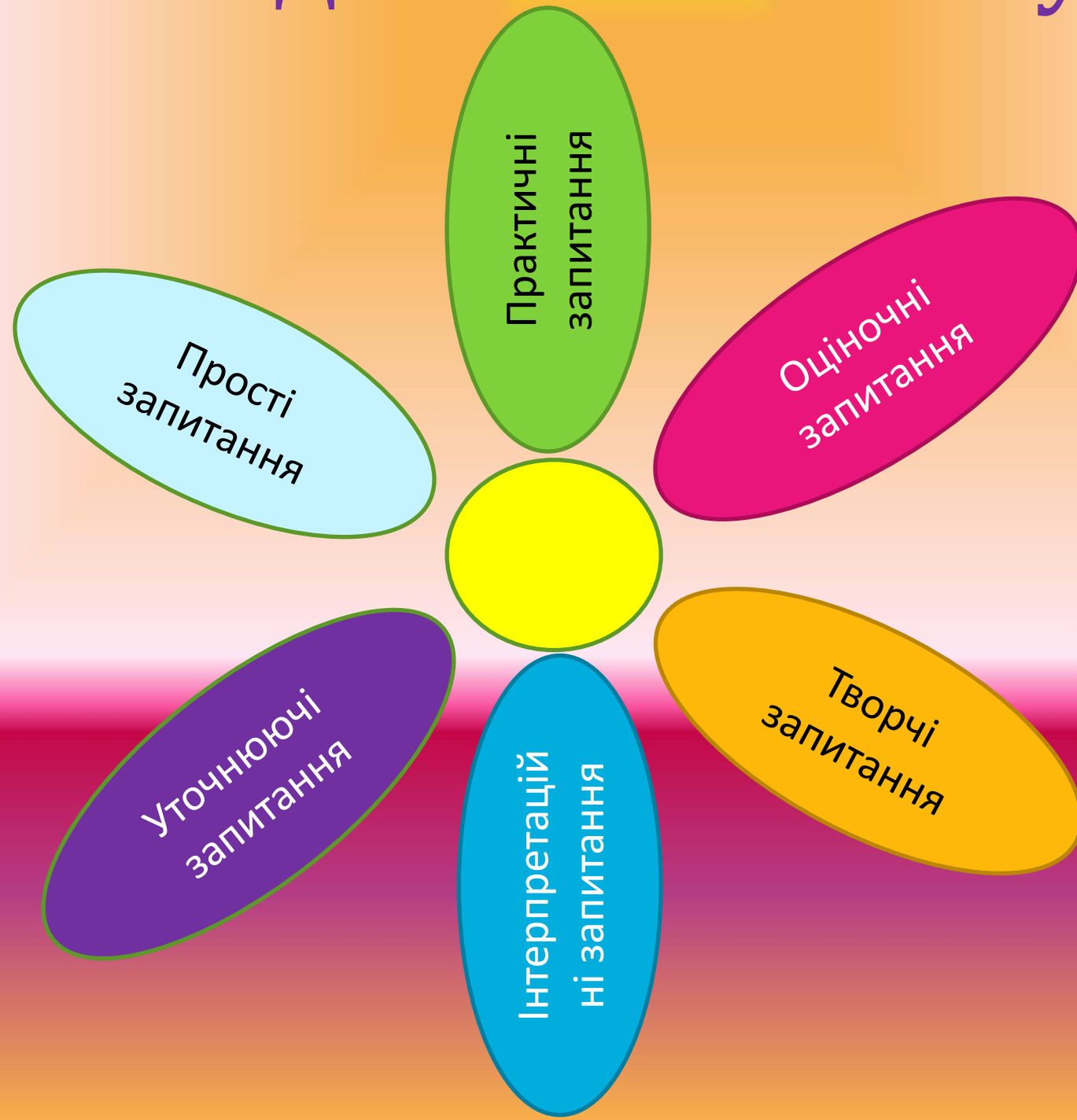
Метод “Ромашка запитань” або “Ромашка Блума”

Це навчальна методика, яка пропонує учням відповіді на 6 запитань різних типів, що стосуються теми.

Мета цього методу, як і попереднього, – навчити учнів усвідомленого та цілеспрямованого формулюванню запитань різного типу.

Його доречно використати у вступній частині уроку, коли учні формулюють запитання до нової теми, оголошеної вчителем, а потім шукають на них відповіді, використовуючи матеріал підручника або інших джерел інформації.

Метод “Ромашка Блума”

“Ромашка Блума”
складається з
шести запитань,
написаних на
пелюстках.

Прийом “Комікс” (“Літературні мєми”)

Комікс (від англ. comic - Смішний) - мальовані історії, розповіді в картинках. **Комікс** поєднує риси таких видів мистецтва, як література і образотворче мистецтво.

Мем – це лаконічна змістовна фраза, яка має гумористичний відтінок, зрозумілий та близький для певної групи людей.

У **коміксах** не обов'язково присутній текст, існують і „німі” **комікси**, сюжет яких сприймається інтуїтивно. Але найчастіше, пряма мова в **коміксі** передається за допомогою філактера – „бульбашки для слів”, яка „видувається” з вуст персонажа.

Мєми - сучасний тренд в освіті. В основі мєму може бути певна фраза, спірне питання, афоризм тощо.

Комікс – це єдність оповіді та візуальної дії.

Зразок використання прийому "Комікс" за повістю І. Нечуя-Левицького "Кайдашева сім'я"

Створи комікс до твору

Метод “Фанфік” (“Фанфікшн”)

Фанфік – новий вид учнівської творчості. В основному, **фанфік** – вияв творчості та тема для спілкування на просторах фансайтів фендомів. **Фанфік** часом більше обертів

Фанфік (фанфікшн)
– це реалізація особистості дитини, її самовираження.

Фанфік (також фенфік; від англ. ... Інше визначення: **фанфік** – жанр масової літератури, створеної за мотивами художнього твору фанатом цього твору для читання фанатами іншими

Фанфік може бути продовженням, передісторією, пародією, «альтернативним всесвітом», кросовером. **Фанфіки** створюються фанатами певного твору чи його автора для того, щоб їх прочитали інші фанати

Зразок використання прийому “Кола Вена” (“Діаграма Вена”) за повістю М. Коцюбинського “Тіні забутих предків”

Прийом “Кола Вена”

В. Шекспір “Ромео і Джульєтта”

Трагічна загибель героїв через заборону кохання двох ворогуючих родин. В. Шекспір змальовує непереборну силу кохання.

Ворогуючі родини. У цих родинах є діти, які кохають одне одного. Обидва твори – гімн кохання.

М. Коцюбинський “Тіні забутих предків”

Смерть Марічки через природні катаклізми. М. Коцюбинський шукає джерело кохання в таїнстві природи, людської душі. Особливість змалювання таємничого казкового світу.

Зразок використання прийому “Кола Вена” за повістю М. Гоголя “Тарас Бульба”

Метод «Павутинка дискусії»

Метод «Павутинка дискуссії» запропонований авторами технології розвитку критичного мислення А. Кроуфорд, В. Саул, С. Метьюз.

«Павутинка дискусії» поєднує динаміку дискусії з методами кооперативного навчання. Під час даного виду діяльності здійснюється взаємодія у парах і групах із 4-х учнів.

Оскільки взаємодія під час даного виду дискусії відбувається у парах та групах з чотирьох учнів, цей метод дозволяє залучити до дискусії кожного вихованця.

«Павутинка дискусії» навчає школярів відігравати активну роль в обговоренні, займати чітку позицію щодо питань, які обговорюються, співпрацювати з іншими, щоби відстоювати певну точку зору.

Метод «Павутина дискусії»

Я вважаю...

Я переконаний...

**Кожен повинен
зробити свій
вибір, але...**

Метод “Паспорт твору” (героя)

Паспорт твору чи героя – це метод, суть якого полягає у самостійному складанні учнями загальної характеристики героя чи аналізу твору з метою глибокої деталізації.

Паспорт вірша - це документ, який містить таку інформацію:

- назва
- автор
- дата написання
- дата публікації.

- Додаткові дані:**
- основна думка твору
 - ідея
 - художні засоби
 - тези
 - посилання на текст.

Зразок використання методу “Паспорт героя” повістю О. Гавроша “Неймовірні пригоди Івана Сили”

ПАСПОРТ ГЕРОЯ

Ім'я	• Іван Сила
Вік	• 20 років
Місце народження	• Закарпаття
Походження родини	• Селяни
Портрет, особливі прикмети	• «відкрите обличчя, ніжні, майже дівочі риси обличчя якось дивно поєднувалися з міцно збитою статурою та широчезними плечима»
Країни, де побував	• Чехословаччина, Англія, Німеччина, Америка, Японія
Спосіб життя	• Атлет, богатир, циркач
Захоплення, уподобання	• Спорт, праця
Риси характеру	• Чесний, відкритий, благородний

ПАСПОРТ ТВОРУ

Тема: _____

Ідея: _____

Автор: _____

Рік написання: _____

Літературний рід: _____

Жанр: _____

Основна
думка: _____

Герої: _____

**Результатом освітнього процесу на основі
"педагогіки партнерства" є випускник
Нової української школи**

Фантазер

Дослідник

Шукач нового

Всезнайко

Критично мислить

10 заповідей партнерства:

- Легко входити в контакт з дітьми.
- Зацікавлювати нестандартними ситуаціями, рольовими іграми, проблемними запитаннями, швидко орієнтуватися в нестандартних ситуаціях.
- Вислуховувати відповіді та особисту думку дітей уважно, зацікавлено.
- Доброзичливо ставитись до учнів.
- Стримувати свої емоції.
- Вміти керувати своїми емоціями та емоціями учнів.
- Добре володіти програмовим матеріалом.
- Вільно володіти мовою спілкування.
- Виявляти зацікавленість до висловлювань учнів.
- Тактовно підтримувати розмову в межах обговорюваної теми.

**Місія нової школи:
допомогти розкрити та
розвинути здібності, таланти
та можливості на основі
партнерства між учителями,
учнями та батьками.**

Партнерство- це взаємодія

*Успіхів, творчого
натхнення та
професійного
зростання*